

People's Attitudes and Expectations of Police Performance in the Three Southern Border Provinces

Utitt Sungkharat

Ph.D.(Culture Studies), Lecturer,

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University

E-mail : utitt.s@psu.ac.th

27

ปีที่ 22

ฉบับที่ 3

ก.ย.

-

ศ.ค.

2559

Abstract

This study on people's attitudes and expectations of police performance in the three Southern border Provinces aimed to investigate 1) people's attitudes towards police performance in the three Southern border provinces, 2) people's expectations of police performance in the three Southern border provinces, and 3) desirable characteristics of police in the three Southern border provinces. For this qualitative research. The informants consisted of locals, state officials, religious leaders, and local leaders. The data were presented with descriptive statistics. The study found that there were positive and negative attitudes towards police performance and the factors causing negative attitudes were as follows. 1) Being state officers, police usually used power against people; 2)

Police did not understand local culture; 3) Police used their authority to benefit themselves and their friends; 4) Police were in connection with illegal matters. The factors causing positive attitudes were as follows. 1) Police were trustworthy; 2) Police provided friendly services; 3) People felt safe; 4) Police sacrificed. People's expectations of police performance in the three Southern border provinces were as follows. 1) Expectations of prevention and suppression work- People expected police to do their work attentively. 2) Expectations of peace and order keeping- People expected police to work harder by cooperating with other organizations in keeping peace and order in the areas, and to use laws fairly. 3) Expectations of services at police stations- People expected police to improve their performance in many ways such as work standards; 4) Expectations of general services- people did not expect much of the police because they thought that it was not the direct duty of police and 5) Expectations of public facilities- People expected police to keep away from having connection with bribery, and to keep to the traffic regulations more closely. Regarding desirable characteristics of police in the three Southern border provinces, there were three categories as follows. 1) Personal characteristics; 2) Characteristics needed for work and 3) Police characteristics that people desired.

Keywords: attitudes and expectations, police performance in the three Southern border provinces

ทัศนคติและความคาดหวังของประชาชนที่มี ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจใน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

อุทิศ สังขรัตน์

ปร.ด.(พัฒนธรรมศึกษา) อาจารย์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail : utit.s@psu.ac.th

29

ปีที่ 22

ฉบับที่ 3

ก.ย.

-

ธ.ค.

2559

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องทัศนคติและความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3) เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ประชาชนทั่วไป เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้นำทางศาสนา และผู้นำท้องถิ่น นำเสนอข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษา

พบว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีทัศนคติทั้งด้านลบและด้านบวก ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติด้านลบ ดังนี้ 1) การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมักจะใช้อำนาจกับประชาชน 2) เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เข้าใจวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น 3) การใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง และ 4) เจ้าหน้าที่ตำรวจมีส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งผิดกฎหมาย ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติในด้านบวก ได้แก่ 1) เป็นที่พึ่งของประชาชน 2) บริการประชาชนด้วยความเป็นมิตร 3) มีความรู้สึกปลอดภัย และ 4) เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเสียสละ ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้ 1) ความคาดหวังด้านงานป้องกันและปราบปราม ประชาชนคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องมีการป้องกันและปราบปรามอย่างจริงจัง 2) ความคาดหวังด้านรักษาความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องทำงานหนักกว่านี้ โดยร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ร่วมกันรักษาความสงบให้เกิดขึ้นในพื้นที่ให้ได้ และใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม 3) ความคาดหวังด้านงานบริการบนสถานีตำรวจ ประชาชนมีความคาดหวังว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปรับปรุงการให้บริการในหลายๆ ด้านให้มีมาตรฐาน 4) ความคาดหวังด้านงานบริการโดยทั่วไป ประชาชนมีความคาดหวังในส่วนนี้ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจน้อย เพราะคิดว่าไม่ใช่หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และ 5) ความคาดหวังด้านงานอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ ประชาชนมีความคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่เกี่ยวข้องกับสินบนและจัดระเบียบการจราจรให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มี 3 ส่วน คือ 1)

คุณลักษณะส่วนตัว 2) คุณลักษณะในการปฏิบัติ
หน้าที่ 3) คุณลักษณะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประชาชน
ต้องการ

คำสำคัญ : การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้, ทัศนคติ
และความคาดหวัง

บทนำ

สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ของประเทศไทย หรือมักเรียกว่า “ไฟใต้” เป็นเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นใน 3 จังหวัดภาคใต้ อันได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งเกิดมาจากปัญหาความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีเหตุการณ์ลอบทำร้าย วางเพลิง วางระเบิดอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะมีความเคลื่อนไหวในลักษณะต้องการแบ่งแยกดินแดนบริเวณปัตตานีมาเป็นเวลาหลายทศวรรษแล้ว แต่ความไม่สงบดังกล่าวเริ่มบานปลายขึ้นหลังจากปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา ทั้งไม่มีท่าทีว่าจะสงบลงโดยง่าย แต่ความรุนแรงมีแนวโน้มที่จะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง (International Herald Tribune, 2007)

ในสมัยรัฐบาลนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2544-2548) มีการยุบศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และแทนที่ด้วยกำลังตำรวจ ซึ่งได้ดำเนินการปราบปรามอย่างเข้มข้นเพื่อยุติปัญหา แต่การใช้วิธีการดังกล่าวขาดการปรึกษาหารือกับผู้นำชุมชนและคนในพื้นที่ ความเชื่อมโยงที่จะให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้ถูกยกเลิกไป การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในช่วงเวลาดังกล่าวถูกมองว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิของประชาชนอย่างกว้างขวางนั้นหมายถึง กระบวนการยุติธรรมไม่เป็นไปอย่างที่ควรจะเป็น ส่งผลให้เกิดความไม่พอใจต่อการละเมิดสิทธิดังกล่าว จนนำไปสู่ความรุนแรงที่เพิ่มมากขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2547 และ พ.ศ. 2548 (Wattana Sugunnasil, 2006)

ทั้งนี้ จากการศึกษางานวิจัยหลายชิ้นที่เกี่ยวกับความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า หลังปี พ.ศ. 2547 สาเหตุของการใช้ความรุนแรงอาจมีที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงทางนโยบายที่มีการยุบเลิกศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นหน่วยงานสำคัญในการประสานนโยบายแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากปัจจัยดังกล่าวแล้วยังมีปัจจัยตัวอื่นเป็นตัวเสริม เช่น ความไม่เป็นธรรมโดยภาครัฐ ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ความยากจนด้อยโอกาส ตลอดจนปัญหา

การศึกษา รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ เช่น ยาเสพติด ปัญหาการค้าของเถื่อน เศรษฐกิจนอกระบบ และผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น เป็นต้น

สาเหตุของความเรื้อรังของสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสาเหตุสำคัญอยู่หลายปัจจัย (สุชาติ บำรุงสุข, 2547 และ วีระ กรใหม่, 2553) ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ปัญหาความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม โดยในอดีตนั้นพื้นที่ในบริเวณจังหวัดชายแดนภาคใต้มีฐานะเป็นรัฐมาก่อน เป็นที่รู้จักกันในนาม “รัฐปัตตานี” ซึ่งเป็นรัฐที่มีความมั่นคงทั้งในด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมต่อมาถูกผนวกเข้ากับรัฐประชาชาติสยาม สภาพเช่นนี้จึงก่อให้เกิดความรู้สึกโดยพื้นฐานสำหรับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แถบนี้ ถึงความแตกต่างที่ไม่ได้เป็นเนื้อเดียวกับรัฐประชาชาติที่เกิดขึ้น และพัฒนาความรู้สึกที่แตกต่างนั้นเรื่อยมา 2) นโยบายแบบตั้งเดิมของรัฐไทย ซึ่งการกำหนดรัฐเป็นแบบรัฐสมัยใหม่ทั่วไปที่มักจะมีการผนวกเอาดินแดนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของรัฐตน ผลจากการผนวกดังกล่าว มิใช่แต่ในมิติของดินแดนเท่านั้น หากยังหมายถึงการผนวกเอาคนที่มีความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมเข้ามาไว้ในรัฐด้วย อันทำให้สถานะของรัฐไทยมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ อยู่ภายในมากกว่าจะเป็นรัฐแบบเชื้อชาติเดียว ผลจากสภาพเช่นนี้จึงทำให้รัฐไทยมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นองค์ประกอบอยู่ภายในรัฐนั้นๆ ความหลากหลายเช่นนี้ทำให้เกิดแนวคิดในการสร้างชาติ (national building) ที่เน้นไปในเรื่องของการสร้างความผสมกลมกลืน (assimilation) เป็นสำคัญ ซึ่งแนวคิดนี้หากใช้อย่างสุดขีดก็จะนำไปสู่การ “กลืน” มากกว่า การ “ผสมผสาน” ทางวัฒนธรรม และย่อมทำให้กลุ่มชนที่เป็นเป้าหมายเกิดการต่อต้านขึ้นในทางใดทางหนึ่ง 3) ปัญหาการขาดยุทธศาสตร์ภาคใต้ การกำหนดยุทธศาสตร์ภาคใต้มักกำหนดอยู่ในกรอบของงานด้านความมั่นคงเป็นหลัก และยังเป็นยุทธศาสตร์ความมั่นคงแบบเก่า ผลของแนวคิดในลักษณะนี้นอกจากจะเป็นการทำลายรากฐานของการดำเนินงานทางการเมืองของตัวเองแล้ว ยังส่งผลให้ยุทธวิธีดังกล่าวกลายเป็น “แนวร่วม

มุมกลับ” ที่ผลักดันให้มวลชนในพื้นที่ถอยห่างจากรัฐ จนกลายเป็นการ “ปฏิเสธ” รัฐในที่สุด

ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งมีลักษณะพิเศษ ทั้งกลุ่มคนที่อาศัยในพื้นที่อันมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ดังกล่าวซึ่งมีความไม่สงบเกิดขึ้นในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง การศึกษาปัญหาความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะมองเพียงแต่ความรุนแรงเชิงกายภาพ เช่น การฆ่า ร่ายวัน การระเบิด การวางเพลิง และการก่อวินในในรูปแบบต่างๆ นั้นอาจไม่เพียงพอ หากจะต้องพิจารณาอย่างรอบด้านทั้งความรุนแรงเชิงโครงสร้าง (structural violence) เช่น ความยากจน ความด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และด้อยพัฒนาสังคมไปสู่การเกิดปัญหาสังคมซึ่งมักเป็นผลมาจากการพัฒนาที่ไม่สมดุล และความรุนแรงเชิงสัญลักษณ์ (symbolic violence) ที่กดทับ กีดกัน ปิดกั้นอัตลักษณ์ สัญลักษณ์และวัฒนธรรมในทางสังคม ซึ่งทำให้คนที่ในวัฒนธรรม ภาษา และความเชื่อต่างกัน ฐานะแตกต่างกัน หรือต่ำสูงกว่ากันกลายเป็นประเด็นปลุกย่อยที่รวมกันแล้วนำไปสู่ในระดับชาติ และกำลังจะกลายเป็นปัญหาในระดับสากล (อุทิศ สังขรัตน์, 2551, 9) การแก้ปัญหาของรัฐภายใต้วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ก็ไม่สามารถตอบสนองความแตกต่างทางวัฒนธรรมและความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ได้ ซึ่งที่ผ่านมารัฐมักใช้นโยบายแบบไม่เข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมเข้ามาแก้ปัญหา

ขณะเดียวกัน กฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้ในพื้นที่อย่างน้อย 5 กลุ่ม ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 อันได้แก่ 1) กฎหมายอาญาในรูปของประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่เด่นชัดที่สุดคือการเพิ่มข้อหาก่อการร้าย ในประมวลกฎหมายอาญาตามมาตรา 135 2) พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2475 ที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารสามารถจับกุมบุคคลใดๆ โดยไม่จำเป็นต้องมีหมายศาลและกักกันตัวบุคคลนั้นไว้ได้เจ็ดวันโดยไม่ต้องนำตัวขึ้นศาล 3) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

4) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 และ 5) กฎหมายอาญาอื่นๆ ที่เสริมความคิดเรื่องความมั่นคงภายในในวงกว้าง (วิฑิต มันทาภรณ์, 2553, 36-40) ซึ่งกฎหมายเหล่านี้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าไปใช้อย่างขาดความเสมอภาคและเท่าเทียม โดยเฉพาะ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มักถูกกล่าวถึงมากที่สุดตั้งแต่อดีตมา สู่ปัจจุบัน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทหาร และตำรวจว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิได้คำนึง ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผลจากการปฏิบัติงานจึงนำไปสู่ความ เดือดร้อนมากกว่าการสร้างความสะดวกสบาย ทำให้เกิดการแปลกแยกของคนใน พื้นที่ระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐมากขึ้น

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหาร เป็นประเด็นหนึ่งใน ฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมักจะตกเป็นจำเลยทางสังคมของประชาชน ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ขาดความยุติธรรม ไม่ตั้งอยู่บนหลักความเสมอภาค (ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, ปัญญา เทพสิงห์ และอุทิศ สังขรัตน์, 2555, 18) ไปจนถึงกรณีการกระทำที่ขัดหลัก สิทธิมนุษยชน เช่น การจับผู้ชุมนุมมัดมือแล้วให้นอนซ้อนทับกันบนรถ บรรทุกทหารเพื่อนำไปควบคุมสอบสวนในกรณีตากใบ จนทำให้ผู้ชุมนุม จำนวนมากต้องเสียชีวิต เป็นต้น ข้อกล่าวหาดังกล่าวนำไปสู่ทัศนคติและ มุมมองของประชาชนต่อเจ้าหน้าที่รัฐทั้งทหารและตำรวจในแง่ลบ ซึ่งส่วนหนึ่ง มีทัศนคติว่าเจ้าหน้าที่รัฐเหล่านี้มีความเบี่ยงเบน หรือขาดความยุติธรรม ทั้ง มองว่าเจ้าหน้าที่รัฐทั้งหมดก็คือเครื่องมือของรัฐรูปแบบหนึ่งที่เข้าไป กดทับ และลดละสิทธิของประชาชน

กรณีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสัมพันธ์กับปัญหาความเป็นอยู่ และทุกข์สุขของประชาชนโดยตรง ทั้งนี้ใน บริบทของพื้นที่ที่มีลักษณะชนบทกรรมนิยมประเพณีเฉพาะ มีโครงสร้างทาง สังคมพิเศษ ทั้งมีความเป็นพหุวัฒนธรรม การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีภารกิจ หน้าที่ต้องปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชนอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะการบังคับ ใช้กฎหมายในการปฏิบัติงาน จนกลายเป็นที่กังขาว่าขาดความยุติธรรม ส่งผล

ต่อการเกิดทัศนคติในแง่ลบ ทั้งนี้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมักไม่ค่อยได้รับความร่วมมือร่วมใจอันดีจากประชาชน ด้วยเหตุที่ประชาชนส่วนหนึ่งขาดความเชื่อมั่น และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งการจะได้มาซึ่งความไว้วางใจ ความร่วมมือจากประชาชน ก็ต่อเมื่อประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเสมอภาคเป็นธรรมเป็นเบื้องต้น ทั้งนี้ การให้บริการที่จะสามารถสร้างความพึงพอใจ ความประทับใจ หรือไม่พึงพอใจ ไม่ประทับใจ ให้เกิดขึ้นในจิตใจของประชาชนผู้มาใช้บริการนั้น ย่อมส่งผลต่อทัศนคติของประชาชนที่มีต่อภาพลักษณ์ในการปฏิบัติงานของตำรวจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การศึกษาทัศนคติ และความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงเป็นประเด็นที่ประชาชนจะสะท้อนให้เห็นถึงการใช้อำนาจรัฐ เพราะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็คือกลไกการทำงานของรัฐ ในฐานะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นบุคลากรที่สังกัดหน่วยงานหนึ่งของรัฐซึ่งต้องปฏิบัติงานเคียงข้างประชาชน การทราบทัศนคติและความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ครั้งนี้ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่จะนำไปสู่การไขข้อข้องใจบางประการเกี่ยวกับการใช้อำนาจรัฐผ่านสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เป็นผู้ใช้อำนาจในการกำหนดนโยบาย กำกับบุคลากรในหน่วยงานเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน ผลของการวิจัยชิ้นนี้จะทำให้หน่วยงานความมั่นคงและสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะได้เข้าใจปัญหา อุปสรรค และประเด็นการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ซึ่งสามารถที่จะนำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ อันจะนำไปสู่การสร้างทัศนคติที่ดีต่อประชาชน และจะเป็นประเด็นหนึ่งที่จะช่วยลดความขัดแย้ง และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาทัศนคติและความคาดหวังของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาไว้ 3 ประเด็นคือ 1) ศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 3) ศึกษาคุณลักษณะอันประสงค์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคาดหวังประชาชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตประเด็นเนื้อหาที่ต้องการศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไว้ 5 ด้าน คือ งานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ด้านงานรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านงานบริการบนสถานีตำรวจ ด้านงานบริการโดยทั่วไป และ ด้านงานอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ การเก็บข้อมูล ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการจัดเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จังหวัดละ 1 ครั้ง

พื้นที่ที่ใช้ศึกษาคือ พื้นที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส การลงเก็บข้อมูลในพื้นที่ได้ใช้วิธีการเก็บแบบกระจายทั้งสามจังหวัด โดยเน้นไปที่พื้นที่ที่ถูกจัดเป็นพื้นที่ด้านความมั่นคงของรัฐบาลไทยในสถานการณ์ปัจจุบัน (ข้อมูลปี 2556) ทั้งพื้นที่สีแดง (เสริมสร้างสันติสุข) สีเหลือง (เร่งรัดพัฒนา) และสีเขียว (สันติสุข) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายของประชาชนต่อทัศนคติในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้ การเลือกพื้นที่สีแดง และสีเหลือง จะดูความเข้มข้นและความถี่ของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเป็นสำคัญ ดังนี้

ตาราง 1 พื้นที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	ชื่อบ้าน	สันติสุข (เขียว)	เร่งรัด พัฒนา (เหลือง)	เสริม สร้าง สันติสุข (แดง)
ปัตตานี	เมือง ยะรัง	ปะกาะรัง	บ้านจะฮา	✓		
		รูสะมิแล	รูสะมิแล		✓	
ยะลา	กาบัง ยะหา	ตันหยงลูโล๊ะ	ตันหยงลูโล๊ะ			✓
		เกาะมาวี	บ้านจือไระ	✓		
		กอล่า	บ้านสะตา		✓	
		ประจัน	บ้านบราโอ			✓
นราธิวาส	รือเสาะ ระแงะ	บาละ	บ้านหินลูกช้าง	✓		
		กาบัง	บ้านลูโปะป็นยัง		✓	
		กาบัง	บ้านลาแล			✓
		ยะหา	บ้านยะหา	✓		
		ปะแต	บ้านตะโล๊ะเว		✓	
นราธิวาส	รือเสาะ ระแงะ	กาตอง	บ้านเจาะตาแม			✓
		ลาโละ	บ้านไทยสุข	✓		
		ลาโละ	บ้านบริจ๊ะ		✓	
		ลาโละ	บ้านพงยือติ			✓
		ตันหยงมัส	บ้านตันหยงมัส	✓		
นราธิวาส	รือเสาะ ระแงะ	เจลิม	บ้านซีโป		✓	
		มะรือโบตก	บ้านกำปงปาเราะ			✓

ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ตัวแทนประชาชนทั่วไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง การเลือกผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนี้เป็นการเลือกแบบไม่เจาะจง 2) ตัวแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น 3) ตัวแทนผู้นำทางศาสนา คือตัวแทนผู้นำทางศาสนาหลักๆ ที่สำคัญ 2 ศาสนา คือศาสนาพุทธ กับศาสนาอิสลาม และ 4) ตัวแทนผู้นำท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยจะเน้นไปที่ผู้นำทางด้านการปกครอง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

ผลการศึกษา

ปัจจัยที่นำไปสู่การเกิดทัศนคติ

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งส่งผลต่อการเกิดทัศนคตินั้น พบว่า มีปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติหลายประการที่นำไปสู่ทัศนคติที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งทัศนคติด้านลบและด้านบวก ซึ่งพบว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดทัศนคติมี ดังนี้

ปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติในด้านลบ

1) ความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทัศนคติที่มองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของรัฐที่มีอำนาจในการใช้กฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้เพราะที่ผ่านมามีตั้งแต่อดีตนับตั้งแต่การจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาลในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา จนสมัยรัชกาลที่ 9 จนถึงรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร เจ้าหน้าที่ของรัฐมักถูกมองว่าใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่มีความยุติธรรมรังแกประชาชน ดังนั้น ประชาชนจึงมองว่าเจ้าหน้าที่รัฐต่างๆ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นกลไกทางอำนาจของรัฐเป็นกลุ่มบุคคลที่ไม่น่าไว้วางใจ และไม่น่าเชื่อถือ มักปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเสมอภาคและความยุติธรรม

2) การไม่เข้าใจวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งทางด้านศาสนา ภาษา และความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ ของประเทศ เจ้าหน้าที่รัฐที่ถูกส่งมาจากส่วนกลางในอดีต รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาจากต่างพื้นที่จึงไม่เข้าใจวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น นำไปสู่การปฏิบัติหน้าที่ที่สวนทางกับวิถีดำเนินชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ที่เป็นมุสลิม ไม่เข้าใจวิถีมุสลิม ซึ่งผลพวงดังกล่าวกลายเป็นประเด็นที่ติดค้างสะสมในความรู้สึกของประชาชนต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

3) การใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง ประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้มีอำนาจในการใช้กฎหมาย มีกฎหมายอยู่ในมือ แต่กลับใช้อำนาจจากกฎหมายเหล่านี้เพื่อประโยชน์ส่วนตน และกลุ่มพวก

เดียวกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่ยึดโยงกับประโยชน์ต่าง ๆ อันพื้มีพึงได้ในพื้นที่มากกว่าเจ้าหน้าที่รัฐอื่นๆ การใช้อำนาจไปในทางมิชอบจึงมีให้เห็นทั่วไปตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน

4) เจ้าหน้าที่ตำรวจมีส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งผิดกฎหมาย ในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเขตพื้นที่ที่เต็มไปด้วยผลประโยชน์ และสิ่งที่ผิดกฎหมาย ประชาชนเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเชื่อมโยงกับผลประโยชน์ที่ผิดกฎหมายต่างๆ เช่น น้ำมันเถื่อน ของหนีภาษี ยาเสพติด แรงงานข้ามชาติ และช่องโศกเถื่อนซึ่งอยู่ในรูปของร้านอาหารที่อยู่รอยต่อตามด่านชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทุกคนยอมรับว่าเรื่องดังกล่าวมีอยู่จริง แต่ไม่มีการแก้ไขอย่างจริงจัง ส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาจนกลายเป็นปัญหาที่ซับซ้อนในบริเวณสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติในด้านบวก

1) เป็นที่พึงของประชาชน ประชาชนที่มีความใกล้ชิดกับตำรวจ เช่น ชาวไทยพุทธ พระสงฆ์ ข้าราชการครู กลุ่มบุคคลเหล่านี้มองว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจยังเป็นที่พึงของประชาชนได้ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชนทำให้เกิดความเข้าใจ และเห็นใจเจ้าหน้าที่ตำรวจ การคุ้มครองครู คุ้มครองพระสงฆ์ในการบิณฑบาต เป็นภาพที่ประชาชนเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเสียสละ และทำเพื่อประชาชน ซึ่งการให้การคุ้มครองเหล่านี้มีบ่อยครั้งก็นำไปสู่การสูญเสียทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ครู และพระสงฆ์

2) ให้บริการประชาชนด้วยความเป็นมิตร ประชาชนส่วนหนึ่งยังมีความเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเป็นมิตร ทั้งนี้กลุ่มที่มีความรู้สึกเช่นนี้เป็นกลุ่มที่รู้จักและใกล้ชิดกับตำรวจ รวมทั้งมีความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมองว่าตำรวจยังเป็นมิตรกับประชาชนที่ประชาชนสามารถร้องขอหรือขอความช่วยเหลือได้ โดยเฉพาะนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นมิตร และมีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกในการให้บริการประชาชนมากกว่านายตำรวจชั้นประทวน

3) มีความรู้สึกปลอดภัย ความรู้สึกปลอดภัยดังกล่าวนี้ เป็นผลมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่นการออกลาดตระเวน การตั้งจุดตรวจ หรือการเข้มงวดในการตรวจอาวุธ ประชาชนมีความรู้สึกว่าจะมีความปลอดภัยมากกว่าการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะเลยในการปฏิบัติงาน แต่ขณะเดียวกันหากอยู่ใกล้ๆ กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น จุดตรวจ ป้อมยาม หรือรถตำรวจที่จอดอยู่ริมถนน ตลอดจนร้านค้าหรือสถานที่ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไปเป็นประจำ ก็จะมีความรู้สึกตรงกันข้าม คือไม่ปลอดภัย ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารเป็นเป้าหมายสำคัญของการทำร้ายและการก่อความไม่สงบ

4) มีความเสียสละ ประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำงานในสามจังหวัดภาคใต้มีความเสียสละอย่างสูง การจากครอบครัวมาทำงานที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งบางครั้งการจากมาดังกล่าวอาจต้องเสียชีวิตในพื้นที่ ทั้งนี้เพราะในพื้นที่ที่มีความไม่สงบเกิดขึ้นทุกวัน และเจ้าหน้าที่ตำรวจก็เสี่ยงชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจเกิดการสูญเสียได้ตลอดเวลา แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ยังคงปฏิบัติหน้าที่เสี่ยงภัยอยู่ในพื้นที่ต่อไป ประชาชนส่วนหนึ่งจึงให้กำลังใจ เช่น การมอบสิ่งของให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตามสถานีตำรวจ และการให้กำลังใจในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

รูปแบบและวิธีการการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่นำไปสู่การเกิดทัศนคติ

รูปแบบและวิธีการปฏิบัติที่นำไปสู่ทัศนคติในด้านลบ

1) การเลือกปฏิบัติ การเลือกปฏิบัติเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติต่อประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างไม่เท่าเทียม มีความลำเอียง เช่น การตรวจค้นชาวมุสลิมที่แต่งกายด้วยชุดใต้ปัตยาอย่างละเอียดลออ ขณะที่คนที่แต่งกายทั่วไปก็ไม่ตรวจค้น หรือมักตรวจค้นชาวมุสลิมมากกว่าชาวไทยพุทธ ตรวจกลุ่มวัยรุ่นอย่างเข้มข้นละเอียดมากกว่าการตรวจบุคคลทั่วไป เป็นต้น

2) การใช้อำนาจเกินหน้าที่ ในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ไม่ค่อยมีความเข้าใจในกฎหมายความมั่นคง หรือ

กฎระเบียบวิธีการของฝ่ายความมั่นคง การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติต่อประชาชนซึ่งบางอย่างประชาชนมองว่าเป็นการปฏิบัติที่เกินเลย เช่น เดินไปถอดหมวกกอปียะ หรือการกระชากแขนให้ลงจากรถ การทวาดหรือขึ้นเสียงเมื่อชาวบ้านไม่ตอบคำถามหรือสื่อสารด้วยภาษาไทย (เพราะพูดไม่ได้ พูดไม่คล่อง) เป็นต้น เหล่านี้ถือว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจทำเกินกว่าเหตุ และมองคนในพื้นที่ว่าไม่ใช่คนไทยเพียงเพราะประชาชนส่วนหนึ่งมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันกับตนเท่านั้น

3) การใช้ทัศนคติส่วนตัวมากกว่าการใช้กฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนหนึ่งมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อชาวไทยมุสลิม จึงนำไปสู่การเหมารวมว่าชาวมุสลิมทุกคนไม่น่าไว้วางใจ และมีทัศนคติว่า จะต้องเกี่ยวข้องกับความไม่สงบ หรือขบวนการก่อการร้ายจึงปฏิบัติต่อชาวมุสลิมอย่างไม่เป็นธรรมในหลายๆ ด้าน ทั้งนี้เกิดขึ้นจากทัศนคติส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งประชาชนมองว่าไม่ใช่เป็นความจริง

4) ขาดความยุติธรรม การขาดความยุติธรรมเชื่อมโยงกับทัศนคติที่มองว่าชาวไทยมุสลิมเป็นตัวการของเหตุการณ์ความไม่สงบ ดังนั้นการปฏิบัติต่อคนกลุ่มนี้จึงไม่มีความเท่าเทียมกับกลุ่มชาวไทยพุทธ หรือชาวจีนในพื้นที่ย่านเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งมองว่าการปฏิบัติหน้าที่ต่อคนแต่ละกลุ่มไม่เท่าเทียมและไม่เป็นธรรม

5) ทำงานล่าช้า การทำงานล่าช้าถือเป็นประเด็นที่ทำให้ประชาชนขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะเมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะมาช้ากว่าทหารเสมอ การแจ้งความใดๆ หรือการมาใช้บริการมักไม่ค่อยได้รับความสะดวกและล่าช้า

6) ใช้อำนาจไปในทางมิชอบ กล่าวคือการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์เลือกที่จะทำคดีที่มีประโยชน์ก่อน เช่น คดียาเสพติด คดีความผิดวินัยจราจร เป็นต้น รวมทั้งใช้อำนาจความเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ โดยเฉพาะการเกี่ยวข้องกับสินค้าหนีภาษีตามบริเวณชายแดน

ประเทศเพื่อนบ้าน

7) การสร้างภาพ การสร้างภาพเป็นเรื่องที่ประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่มีบุคลิกดี แต่งตัวด้วยชุดตำรวจสีกาก็ดูภูมิฐาน แต่ทำงานน้อย ไม่ค่อยเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน จะทำงานจริงจังต่อเมื่อมีการเข้มงวดกวัดกันเชิงนโยบายเป็นคราวๆ ไป รวมทั้งการปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็งต่อหน้าผู้บังคับบัญชา ทั้งยังรู้สึกว่าการนอกกลางคืนนอกจากจุดตรวจแล้ว จะปราศจากตำรวจ จนประชาชนมองว่า “กลางคืนนายนอน” (ไม่ปฏิบัติหน้าที่)

รูปแบบและวิธีการปฏิบัติที่นำไปสู่ทัศนคติในด้านบวก

1) เอาใจใส่ประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวนหนึ่งที่ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง ให้การดูแลช่วยเหลือประชาชน ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่ามี ความอุ่นใจ เช่น การให้บริการบนสถานีตำรวจอย่างรวดเร็ว สะดวก และเป็นกันเอง รวมทั้งการอำนวยความสะดวกด้านการจราจรในช่วงเวลาทำงาน เข้าเย็น โดยเฉพาะในเขตเมือง เป็นต้น

2) ไม่เลือกปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเข้มแข็งและมีความเสมอภาค ในการปฏิบัติงาน เช่น การตรวจค้นตรงจุดตรวจ ที่ทำแบบเสมอเหมือน เท่าเทียมกันทุกกลุ่ม รวมทั้งการอำนวยความสะดวกบนสถานีตำรวจก็ปฏิบัติ ต่อประชาชนทั่วไปอย่างเสมอภาค

3) มีความสุภาพ การให้เกียรติประชาชนที่มาใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ประชาชนจะมีทัศนคติที่ดีเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความสุภาพ ทั้งการ พุดจา การแสดงกริยาในการให้บริการประชาชนด้วยความอ่อนโยน น่านับถือ มีอัธยาศัยดี ซึ่งประชาชนเห็นว่าตำรวจเหล่านี้ยังมีอยู่ในพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ แต่มีจำนวนน้อย

4) เต็มใจให้บริการประชาชน เมื่อประชาชนมาใช้บริการทั้งบนสถานี ตำรวจ หรือในพื้นที่ปฏิบัติงานสาธารณะ เช่น การจัดการจราจร การช่วยเหลือ เมื่อเกิดอุบัติเหตุบนถนน ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ตำรวจให้บริการด้วยความตั้งใจ เต็มใจ อำนวยความสะดวก เป็นภาพที่ประชาชนมีความรู้สึกดีต่อการปฏิบัติงาน

ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ทัศนคติด้านงานป้องกันและปราบปราม

การทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจยังทำงานไม่เต็มที่ ไม่เต็มกำลัง ส่วนมากแล้วประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีความจริงใจทั้งการป้องกัน และปราบปราม เช่น กรณีเรื่องยาเสพติด ประชาชนส่วนหนึ่งมองว่ายาเสพติดมีการระบาดทั่วไปแม้กระทั่งบริเวณใกล้ๆ สถานีตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่มีความจริงใจที่จะปราบปราม รวมทั้งการป้องกันการจัดโครงการต่างๆ ร่วมกับชุมชนก็ไม่มีการปฏิบัติอย่างจริงจังแต่ทำไปตามนโยบายและเพื่อถ่ายภาพรายงานผู้บังคับบัญชาเท่านั้น ส่วนการปราบปรามอาชญากรรม และอื่นๆ มองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจยังทำงานไม่เต็มกำลัง ซึ่งต้องปรับปรุงให้เข้มแข็งกว่าที่เป็นอยู่

ทัศนคติด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย

ทัศนคติด้านนี้ประชาชนมองเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจค่อนข้างจะมีบทบาทน้อยมาก ทั้งนี้มองว่าในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เน้นงานรักษาความสงบเรียบร้อยส่วนใหญ่เป็นเรื่องของหน่วยงานด้านความมั่นคงอื่นๆ มากกว่า โดยเฉพาะทหาร การรักษาความสงบเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเพียงส่วนประกอบส่วนน้อยเท่านั้น โดยมองว่าเหตุการณ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเรื่องที่เกินกำลังที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำได้เพราะเชื่อมโยงกับความไม่สงบ การปฏิบัติงานจึงด้อยประสิทธิภาพไม่เหมือนในพื้นที่ปกติอื่นๆ ทั้งนี้ประชาชนมองเหตุผลสำคัญคือความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงไม่อยากจะเสี่ยงส่งผลให้การปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพ

ทัศนคติด้านงานบริการบนสถานีตำรวจ

ด้านงานบริการบนสถานีตำรวจประชาชนยังมองว่าจะต้องมีการ

ปรับปรุงในหลายๆ ด้าน เช่น การจัดที่นั่งอย่างเพียงพอขณะที่มาใช้บริการบนสถานี การเพิ่มมุมความรู้ข่าวสารบนสถานีตำรวจ รวมทั้งการบริการที่จะต้องมีความรวดเร็วฉับไว ทั้งการเต็มใจที่จะให้บริการรวมทั้งการพูดจาอย่างสุภาพ มีความเป็นกันเอง แม้ว่าบางสถานีจะมีการปรับปรุงและให้บริการที่ดี แต่เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ทัศนคติด้านงานบริการทั่วไป

ประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดจะต้องมีการปรับปรุงด้านงานบริการทั่วไป เช่น ต้องมีการเข้าถึงประชาชนมากขึ้น รวมทั้งการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นให้มากขึ้น ทั้งนี้ประชาชนยังมองว่าการให้บริการโดยทั่วไป เช่น การบรรเทาสาธารณภัยไม่ใช่เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่เป็นงานของหน่วยงานอื่นๆ โดยเฉพาะเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือหน่วยงานของทหารที่เข้ามาช่วยเหลือดังกรณีเวลาที่มีน้ำท่วม ทหารจะบดบาท และเข้ามาช่วยเหลือมากกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น

ทัศนคติด้านการอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ

ในส่วนนี้การอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะได้แก่ การจัดการด้านการจราจร หรือสนับสนุนกิจกรรมทั่วไปที่ชุมชนจัดขึ้น รวมทั้งประเพณีท้องถิ่นที่ต้องอาศัยการอำนวยความสะดวก เช่น การดูแลกำกับการจราจรเมื่อมีกิจกรรมที่ชุมชน หรือเมื่อสถานศึกษาเดินขบวนพาเหรด ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจมีส่วนร่วมในระดับหนึ่ง แต่ด้านการจราจรนั้นมองว่าจะต้องมีการปรับปรุง ทั้งนี้เพราะการจราจรเบียดเบียนการจราจรโดยเฉพาะในเขตเมืองหลายพื้นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะมีการละเลย เช่น การจอดรถ การกีดขวางที่ผิดกฎหมายจราจร เป็นต้น

ความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ความคาดหวังด้านการปราบปราม

ประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความคาดหวังเร่งให้เจ้าหน้าที่

ตำรวจปฏิบัติงานใน 6 ด้านหลัก กล่าวคือ 1) มีแผนหรือแนวทางในการป้องกัน/ปราบปรามเฉพาะเรื่องที่รัดกุม ทั้งนี้เพราะการดำเนินการหลายครั้งทำให้เกิดความสูญเสียต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง และต่อประชาชนเพราะความไม่รอบคอบรัดกุมในการปฏิบัติงาน 2) ใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม/ยกเลิกกฎหมายที่จำกัดสิทธิประชาชน ทั้งนี้เพราะการใช้กฎหมายในการแก้ปัญหา นับจากปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา มีการออกกฎหมายหลายฉบับที่ส่งผลให้การละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นจำนวนมาก ไม่มีความเป็นธรรมในการดำเนินคดี และการจับกุม มีการจับคนผิด และแจ้งข้อหาผู้บริสุทธิ์เป็นจำนวนมาก 3) มีความพร้อมในอัตรากำลัง กล่าวคือ ต้องมีอัตรากำลังที่พร้อมจะออกปฏิบัติหน้าที่เสมอ ตลอดเวลา ไม่ทำงานเฉพาะกลางวัน แต่จะต้องทำงานตลอด 24 ชั่วโมง 4) มีความฉับไวในการปฏิบัติหน้าที่ นั่นคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปฏิบัติงานอย่างรวดเร็ว เพราะการล่าช้าหลายคดีมีความเชื่อมโยง ทำให้ผู้บริสุทธิ์หลายคนเสียโอกาส เสียเวลา และมีมลทิน หรือการให้บริการอื่นๆ ยังต้องมีการปฏิบัติหน้าที่ให้รวดเร็ว ถูกต้องกว่าที่เป็นอยู่ 5) มีความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้เพราะว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความเสี่ยง จึงจะต้องมีความรอบคอบ และเปลี่ยนแผนตลอดเวลาให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสียของเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง และ 6) ต้องทำงานเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ นั่นคือจะต้องเข้าหามวลชนมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ การที่ตำรวจทำงานเชิงรุกโดยการมีส่วนร่วม กับชุมชน ผู้นำทางศาสนา สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ประชาชนเชื่อว่าสามารถที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสิทธิภาพได้ และมองว่าปัจจุบันเจ้าหน้าที่ตำรวจยังเข้าถึงประชาชน

ความคาดหวังด้านงานรักษาความสงบเรียบร้อย

ในด้านนี้ประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความคาดหวังใน 4 ประเด็นหลัก คือ 1) การตรวจตราพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เป็นการปฏิบัติงานที่สร้างความมั่นใจให้กับประชาชนมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะในพื้นที่รอบนอก จะมีการตรวจตราน้อยกว่าพื้นที่เขตเมือง ทำให้ประชาชนไม่มี

ความรู้สึกลดลง 2) ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาและเสมอภาค นั่นคือจะต้องปฏิบัติต่อประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีความลำเอียง 3) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน กล่าวคือ จะต้องมีการปรับปรุงงานมวลชนสัมพันธ์ให้มีความใกล้ชิด และเข้าถึงประชาชนให้มากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจ และมีความเชื่อมั่นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นมิตรกับประชาชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ให้มากกว่านี้ และ 4) การบูรณาการการปฏิบัติหน้าที่กับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งนี้ประชาชนมองว่าการที่มีหน่วยงานหลายหน่วยงานเข้ามาทำงานเพื่อแก้ปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ขาดความเป็นเอกภาพ ทั้งนี้เพราะแต่ละหน่วยงานต่างก็มีผู้บังคับบัญชาเฉพาะ ส่งผลให้ผู้บังคับบัญชาของแต่ละหน่วยขึ้นตรงและเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาของตนเองเท่านั้น ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาหน่วยงานอื่น อันนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ขาดเอกภาพ

ความคาดหวังด้านงานบริการบนสถานีตำรวจ

ประชาชนมีความคาดหวัง ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ 10 ประเด็นหลักดังนี้ 1) มีมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานของสถานีตำรวจที่มีความพร้อมในทุกๆ ด้านที่จะให้บริการประชาชน ประชาชนอยากให้สถานีตำรวจทุกแห่งมีมาตรฐานในการให้บริการที่ใกล้เคียงกันทั้งด้านสถานที่ และการให้บริการ เพราะปัจจุบันยังมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก 2) โปร่งใส ประชาชนต้องการให้การปฏิบัติงานการบริการจะต้องมีความโปร่งใสกว่าที่เป็นอยู่ทั้งนี้ เพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจกฎหมาย และแนวทางการให้บริการ ทั้งนี้ เพราะประชาชนไม่แน่ใจว่าการปฏิบัติในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้องหรือไม่ หรือเป็นการใช้อคติในการปฏิบัติต่อประชาชนเฉพาะกลุ่ม 3) ซื่อสัตย์ สุจริต การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนสถานีตำรวจบางพื้นที่ยังพบว่าเจ้าหน้าที่ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต เช่น การทำคดีบางคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และสินค้าหนีภาษี ซึ่งมักมีการแลกกับผลประโยชน์ และมีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องบ่อยครั้ง

4) สะดวก และรวดเร็ว ประชาชนยังมองว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจบนสถานีตำรวจหลายแห่งยังมีความเชื่องช้า เช่น ความไม่พร้อมของเจ้าหน้าที่ในการรับแจ้งความ หรือการต้องรอการให้บริการเป็นเวลานานๆ เป็นต้น 5) เสมอภาคและเป็นธรรม ประเด็นความเสมอภาคและเป็นธรรม เป็นสิ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต้องการมากที่สุด ประเด็นหนึ่ง เพราะในปัจจุบันการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังมีความลำเอียงไม่มีความเสมอภาค และเป็นธรรม 6) มีประสิทธิภาพ ความมีประสิทธิภาพในการให้บริการโดยใช้ทรัพยากรของสถานีตำรวจอย่างคุ้มค่า นั้น ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เช่น ควรจะมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนการให้บริการ รวมไปถึงการจัดบรรยากาศที่ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดเมื่อประชาชนอยู่บนสถานีตำรวจ 7) สุภาพ และช่วยเหลือเกื้อกูล การให้บริการบนสถานีตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชาชนยังมีอคติเดิมๆ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า มักจะพูดจาใช้อำนาจต่อประชาชน บางครั้งประชาชนที่ใช้ภาษามลายูท้องถิ่นที่ไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้ก็มักจะถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจพูดจาไม่สุภาพใส่ และไม่ค่อยเต็มใจในการให้บริการ เป็นต้น 8) มีทางเลือก การมีทางเลือกในการให้บริการนั้นประชาชนมองว่ายังมีข้อจำกัด เช่น การแจ้งความบนสถานีตำรวจในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุ ซึ่งมองว่าบางสถานีนั้นประชาชนไม่ค่อยมีความประทับใจ แต่จะไปใช้บริการที่อื่นไม่ได้ เพราะเหตุเกิดในพื้นที่นั้นๆ 9) มีส่วนร่วม ประชาชนมองว่าการมีส่วนร่วมของการให้บริการของสถานีตำรวจนั้น ยังมีน้อยมาก ทั้งนี้เพราะประชาชนส่วนใหญ่มักไม่มีส่วนร่วมในการให้บริการ ซึ่งน่าจะมีแบบสอบถามจากประชาชนที่มาใช้บริการ และมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติ หรือขั้นตอนต่างๆ ของการให้บริการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และ 10) ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ประชาชนมองว่าการปฏิบัติงานบนสถานีตำรวจนั้น ยังไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน แต่การปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์และผลสัมฤทธิ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเองมากกว่า ซึ่งผลที่ตกต่อประชาชนเป็นอันดับรองลงมา

ความคาดหวังด้านงานบริการโดยทั่วไป

ความคาดหวังดังกล่าว ประชาชนมองว่าการบริการทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นภาพกว้างที่ไม่มีการเฉพาะเจาะจง แต่จะเชื่อมโยงกับจิตสำนึกของเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง เช่น การมีจิตสำนึกในการช่วยเหลือหรือบรรเทาสาธารณภัย ประชาชนมีทัศนคติว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่มองว่าไม่ใช่หน้าที่ของตำรวจโดยตรง แต่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ เช่น พัฒนาชุมชน สังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

ความคาดหวังด้านงานอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ

ความคาดหวังด้านนี้ซึ่ง ได้แก่ งานจราจร การอำนวยความสะดวกบนท้องถนน ประชาชนมองว่ายังไม่ค่อยมีความสะดวกนัก ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมไปถึงการจัดระเบียบการจราจรที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ เช่น การจอดรถบริเวณเกาะกลางในเขตพื้นที่เซฟตี้โซน การควบคุมการเข้าออกและการเดินทางเดียว รวมไปถึง การไม่มีการเข้มงวดในการบังคับใช้นัยจราจรในพื้นที่รอบนอก ต่างส่งผลกระทบต่อประชาชนในภาพรวม เช่น การกีดขวางการจราจร การจอดรถกีดขวางทางเลี้ยว กีดขวางทางเข้าออกในสถานที่ราชการ หรือ ถนนสาธารณะ เป็นต้น

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

คุณลักษณะส่วนตัว

คุณลักษณะส่วนตัวเป็นคุณลักษณะที่เป็นปัจเจกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่ก็เชื่อมโยงไปสู่การทำงานขององค์กรตำรวจ ซึ่งประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จะต้องมีคุณลักษณะส่วนตัวใน 5 ด้านหลัก ดังนี้ 1) มีอุดมการณ์ นั่นคือต้องมีอุดมการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตำรวจของประชาชนอย่างแท้จริง มีความตั้งใจ มุ่งมั่น เสียสละเพื่อที่จะเป็นตำรวจที่ดีต่อประโยชน์ของประชาชนเป็นเป้าหมายสูงสุด แต่ปัจจุบันเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีที่มีอุดมการณ์มีน้อย ทั้งนี้เพราะมีความเสี่ยงในการปฏิบัติ

หน้าที่สูง 2) ชื่อสัตย์สุจริตต่ออาชีพ ประชาชนมองว่ายังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ส่วนหนึ่งไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่ออาชีพ เพราะใช้อำนาจหน้าที่เพื่อ
ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม เชื่อมโยงกับสิ่งผิดกฎหมาย รวมทั้ง
ประชาชนมีความรู้สึกว่าการเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ค่อยมีความเป็นมิตรกับ
ประชาชน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อประชาชน (มุสลิม) ที่คิดว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับ
ความไม่สงบ 3) มีความเสียสละ ประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในสาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความเสียสละที่มาปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัด แต่
การปฏิบัติงานในหน้าที่ยังมีความตั้งใจและมุ่งมั่นปฏิบัติงานน้อยกว่าทหาร
4) มีคุณธรรมจริยธรรม การมีคุณธรรมจริยธรรมเชื่อมโยงกับการปฏิบัติ
หน้าที่โดยยึดเอาหลักศาสนาเข้าเป็นแนวปฏิบัติ นั่นคือ จะต้องมีความเมตตา
กรุณาต่อบุคคลอื่น โดยเฉพาะประชาชน ทำงานโดยยึดหลักคุณธรรมนำทาง
ยึดถือความถูกต้องเที่ยงธรรม และเสมอภาคเป็นที่ตั้ง 5) เป็นตำรวจมืออาชีพ
นั่นคือ การเป็นตำรวจที่เข้าใจในอาชีพตำรวจ ที่ต้องยึดมั่นกฎหมาย ใช้กฎหมาย
อย่างเสมอภาค รอบรู้ และมีความเข้าใจสถานการณ์ มีอุดมการณ์ เสียสละ
แก้ปัญหาโดยตั้งอยู่บนหลักการของกฎหมายและความเป็นธรรม

คุณลักษณะในการปฏิบัติหน้าที่

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ประชาชนต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำคัญ 4 ด้าน
กล่าวคือ 1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคยุติธรรม คุณลักษณะดังกล่าวนี้
ประชาชนต้องการมากที่สุดเพราะต้องการเห็นความเสมอภาคภายใต้
ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และประชาชนที่เป็นชาวไทยมุสลิมมองว่า
เจ้าหน้าที่ตำรวจมักเลือกปฏิบัติเกือบทุกกรณี 2) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ
โปร่งใส คือจะต้องไม่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ใดๆ ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่ง
ผิดกฎหมาย การทำงานจะต้องสามารถที่จะตรวจสอบได้โดยประชาชน
3) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพอ่อนโยน ซึ่งประชาชนต้องการเห็นเจ้าหน้าที่
ตำรวจมีความสุภาพ ไม่ใช้อำนาจ หรือแสดงกริยาทางวาจาอันนำไปสู่
ความขุ่นเคืองหรือรู้สึกไม่ดีในการแสดงออกต่อประชาชนที่มาใช้บริการ

และ 4) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และรอบคอบ นั่นคือ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้รวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ เข้าไปแก้ไขเหตุการณ์ต่างๆ ได้ ทันท่วงที ทั้งต้องรอบคอบให้มากขึ้นเพื่อลดความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นทั้งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และประชาชน

คุณลักษณะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประชาชนต้องการ ต้องเป็นคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งหมด

ประชาชนอยากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้จะต้องเป็นคนในพื้นที่เท่านั้น เพราะคนในพื้นที่ย่อมมีความเข้าใจในท้องถิ่นของตนเอง มีความคุ้นเคยกับบุคคลและพื้นที่เป็นอย่างดี การปฏิบัติหน้าที่ก็จะสามารถลดช่องว่างต่างๆ ลงได้ เช่น ภาษา ศาสนา หรือวิถีปฏิบัติของชุมชน เป็นต้น ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมดเป็นคนในพื้นที่แล้ว ประชาชนเชื่อว่าสามารถที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ในอนาคตได้ในระดับหนึ่ง

ไม่ถูกลงโทษทางวินัยจากที่อื่นให้ย้ายมาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ทั้งนี้ประชาชนมองว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ถูกย้ายมาจากพื้นที่อื่น โดยการถูกลงโทษมา เจ้าหน้าที่ตำรวจเหล่านี้ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดี เมื่อมาอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็อาจจะมาสร้างปัญหาเพิ่มขึ้นในพื้นที่อีก เท่ากับเป็นการเพิ่มปัญหา อาจนำไปสู่ความขัดแย้งเพิ่มเติม ซึ่งประชาชนไม่ต้องการเจ้าหน้าที่ตำรวจประเภทนี้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่

มีความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประชาชนต้องการได้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมเข้ามาปฏิบัติงานในพื้นที่ เพราะความแตกต่างของกลุ่มคน 3 กลุ่มใหญ่ คือ ไทยพุทธ มุสลิม รวมทั้งชาวจีนที่เป็นพ่อค้าเจ้าของกิจการในพื้นที่ เป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนที่มาปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดน

ภาคใต้มีความจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ เพราะความเข้าใจดังกล่าวนำไปสู่การลดช่องว่างของความแตกต่าง ทางชาติพันธุ์ ศาสนา ขนบประเพณี ของกลุ่มคนในพื้นที่ได้ ทั้งสามารภที่จะเข้ากับคนในพื้นที่ได้โดยไม่มีวามแปลกแยก

จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี

ระดับการศึกษาเป็นประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่ง ที่ประชาชนมองว่า จะทำให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพราะการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นอย่างต่ำทำให้เป็นบุคคลมีความรู้ความเข้าใจในสังคม และวัฒนธรรมไทย ในระดับหนึ่ง ย่อมมีวุฒิภาวะในการทำงานมากกว่าผู้จบการศึกษาในระดับต่ำกว่านี้ และอย่างน้อยก็สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมได้ อันจะนำไปสู่หลักการปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความรู้ที่มีอยู่สามารถใช้ความรู้ความสามารถในระดับปริญญาตรีแก้ไขปัญหาสังคมได้ดีกว่าที่เป็นอยู่

เป็นมิตรกับประชาชน

ประชาชนต้องการเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเป็นมิตร ไม่มองประชาชนด้วยสายตาหวาดระแวง หรือมีอคติว่ากลุ่มคนบางกลุ่มในพื้นที่คือ ผู้ก่อความไม่สงบ หรือเป็นกลุ่มที่สร้างปัญหา ทำที่ที่เป็นมิตรกับประชาชน จะช่วยลดความกลัวที่ประชาชนมีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจลงได้ ทั้งอาจนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชนในอนาคต

ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งผิดกฎหมาย

ประชาชนต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จะต้องไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งผิดกฎหมาย ทั้งนี้เพราะพื้นที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์มหาศาล และสิ่งผิดกฎหมายอื่นๆ ด้วย โดยเฉพาะสินค้าหนีภาษีต่างๆ น้ำมันเถื่อน รวมทั้งยาเสพติด การค้ำหนุนชายข้ามแดน โดยเฉพาะโสเภณีที่แฝงตัวอยู่ตามร้านอาหาร และแหล่งบันเทิงตามเขตรอยต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เพราะเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งดังกล่าวแล้ว ย่อมนำไปสู่ปัญหาอื่นๆ เป็นลูกโซ่ ทั้งปัญหาบางอย่างก็เชื่อมโยงกับความไม่สงบ เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ปฏิบัติงานไม่เต็มกำลังเพราะไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมาย งานป้องกันและปราบปรามถูกละเลย รวมทั้ง

เจ้าหน้าที่ตำรวจกลับไปทำผิดเสียเอง ซึ่งประชาชนเห็นว่าตำรวจประเภทนี้ควรย้ายออกไปจากพื้นที่ และส่งตำรวจที่ดีเข้ามาแทน

ยึดมั่นในคุณธรรมและความถูกต้อง

เจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประชาชนต้องการ จะต้องมีความสำนึกในความถูกต้องชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งตระหนักถึงการใช้ระบบคุณธรรมในการปฏิบัติงานบนฐานของความถูกต้อง ไม่เล่นพรรคเล่นพวก นายตำรวจระดับผู้บังคับบัญชาจะต้องดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอภาคเป็นธรรมตามความสามารถ นอกจากนี้การปฏิบัติต่อประชาชนจะต้องไม่ตั้งธงไว้ก่อน แต่จะต้องเป็นไปตามข้อเท็จจริงและหลักฐาน ข้อมูลไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง อันนำไปสู่การจับกุมผู้ต้องหาผิดตัวดังที่เคยปรากฏอยู่เสมอ

เข้าใจคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียม

ประชาชนอยากให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ปฏิบัติหน้าที่โดยเห็นคนทุกกลุ่มเป็นเพื่อนมนุษย์ร่วมโลก เป็นพลเมืองร่วมชาติ ที่ทุกคนต่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน การปฏิบัติต่อประชาชนต้องไม่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้เพราะในสามจังหวัดมีทั้งกลุ่มชาวไทยพุทธ ไทยมุสลิม และชาวจีน ซึ่งมักจะนำไปสู่ความลำเอียงในการปฏิบัติหน้าที่เหมือนกับว่าคนบางกลุ่มไม่ใช่มนุษย์ เช่น ในกรณีที่เขาผู้ประท้วงที่ตากใบมัดวางซ้อนทับกันบนรถทหารจนมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก เพราะขาดอากาศหายใจ เป็นต้น เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือทหารจะต้องไม่กระทำในลักษณะดังกล่าวอีกเพราะคนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้คือมนุษย์ ไม่ใช่สัตว์ หรือสิ่งของ เหตุการณ์ที่ผ่านมาคือบทเรียนสำคัญของการไม่เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ที่รัฐไทยปฏิบัติต่อคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นมนุษย์กลุ่มหนึ่งในประเทศไทย

สรุปผลการและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ทศนคติและความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการ

ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ประชาชนส่วนใหญ่มีทัศนคติในแง่ลบต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่าแง่บวก ทั้งนี้ประเด็นสำคัญเป็นผลมาจากความคิดของประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอคติด้านลบต่อความเป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” มาตั้งแต่อดีต ซึ่งอดีตดังกล่าวเชื่อมโยงมาตั้งแต่สมัยปฏิรูปการปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยยุบหัวเมืองต่างๆ มาเป็นมณฑลเทศาภิบาล ในครั้งนั้นหัวเมือง 7 หัวเมืองได้เสียอำนาจเมื่อถูกยุบรวม คือ เมืองตานี เมือง ยะหริ่ง เมือง สายบุรี เมืองรามัน เมืองระแงะ เมืองยะลา และเมืองหนองจิก เมืองเหล่านี้เคยมีเจ้าเมืองปกครองและทำให้หมดอำนาจลง สร้างความไม่พอใจอยู่ลึกๆ ต่อสยามในขณะนั้น ขณะเดียวกันประวัติศาสตร์ความเป็น “ปัตตานี” ที่มีมาอย่างยาวนานทำให้คนในพื้นที่มีความรู้สึกว่าตกอยู่ภายใต้การปกครองของสยามที่ใช้อำนาจเข้ามาควบคุมพลเมือง ซึ่งเป็นรอยร้าวลึกมาตั้งแต่อดีตเช่นกัน นอกจากนี้ยุคปฏิวัติวัฒนธรรมในสมัยจอมพล ป. พิบูลย์สงคราม ก็มีส่วนทำให้เกิดปัญหาทางวัฒนธรรมของคนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งวิถีการแต่งกาย การใช้ภาษาไทยกลาง รวมทั้งวิถีปฏิบัติตามนโยบายรัฐที่ออกมาบังคับใช้มีหลายประเด็นที่ขัดขัดกับหลักศาสนาอิสลาม

การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนอำนาจรัฐไทย เมื่อมาปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงไม่เข้าใจคนท้องถิ่น ทั้งนี้ก่อน พ.ศ. 2500 เจ้าหน้าที่รัฐซึ่งส่วนใหญ่มีการศึกษาตามระบบการศึกษาของรัฐไทย ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาราชการในการสื่อสารและติดต่อกับประชาชน ส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ที่ใช้ภาษามลายูท้องถิ่นไม่สามารถที่จะสื่อสารกับเจ้าหน้าที่รัฐได้ และนำไปสู่ความไม่เข้าใจ เกิดความหวาดระแวง การบริหารงานราชการก็เป็นไปแบบเหมารวมโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม เจ้าหน้าที่เหล่านี้ไม่เข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่น และปฏิบัติต่อ

ประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เหมือนเป็นบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในรัฐชาติเดียวกัน เกิดความแตกต่าง จนนำไปสู่ความไม่ไว้วางใจในการใช้อำนาจว่ามีความเป็นธรรมหรือไม่อย่างไร

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงส่งผลต่อทัศนคติของประชาชนว่าเมื่อเป็น “เจ้าหน้าที่รัฐ” ก็จะต้องไม่มีความเที่ยงธรรม ใช้อำนาจไปในทางมิชอบ เลือกปฏิบัติ ซึ่งทัศนคติเหล่านี้ยากที่จะลบออกไปจากความรู้สึกของประชาชนในพื้นที่โดยทั่วไปโดยเฉพาะชาวไทยมุสลิม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลมนรรัตน์ บากา และคณะ (2546) ที่ศึกษา “ทัศนคติต่อตำรวจของชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” พบว่าชาวไทยมุสลิมมีทัศนคติต่อตำรวจในภาพลบ หลายด้าน เช่น การจับผู้กระทำผิดผิดตัว การให้บริการประชาชนที่มาติดต่อบริการอยู่ในระดับพอใช้ และชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่เชื่อว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวข้องกับสิ่งผิดกฎหมาย และชาวไทยมุสลิมมีความคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะมีความยุติธรรม มีความสุภาพกับประชาชน และต้องเป็นคนในพื้นที่ ดังนั้น การที่จะให้ประชาชนเปลี่ยนทัศนคติต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจไปในทางบวกเพิ่มขึ้นจากที่เป็นอยู่ จะต้องปรับเปลี่ยนองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกของประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง สอดคล้องกับ ปราณี ทองคำ (2539, 147) ที่กล่าวว่าองค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (affective component or feeling component) เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกซึ่งถูกเร้าจากสิ่งๆ นั้น เมื่อเราเกิดการรู้สึกหนึ่งสิ่งใดแล้ว จะทำให้เราเกิดความรู้สึกที่ดี หรือไม่ดี ถ้าเรารู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ไม่ดี เราก็คงจะไม่ชอบ หรือไม่พอใจสิ่งนั้น ซึ่งความรู้สึกนี้จะทำให้เกิดเจตคติในทางใดทางหนึ่ง คือชอบ หรือไม่ชอบ ความรู้สึกนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเปลี่ยนแปลงได้ยากมาก

การที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้นั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปจัดการส่วนที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติใน 3 ส่วน

กล่าวคือ 1) ความรู้ความคิด (cognition) หมายถึงทัศนคติหรือความเชื่อ (opinion of belief) ที่บุคคลหนึ่งมีต่อบุคคลอื่น หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง 2) ความรู้สึกหรืออารมณ์ (affect) หมายถึงความรู้สึกหรือการประเมินค่า (feeling or evaluation) ของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอื่น หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง 3) ความตั้งใจในการกระทำ (conation) หมายถึง เจตนาต่างๆ ทั้งด้านพฤติกรรม และด้านการกระทำ (behavioral intention or action intention) ที่บุคคลแต่ละคนมีอยู่ และเป็นแนวทางที่ใช้ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต่อบุคคลอื่น หรือสิ่งอื่น หรือสถานการณ์อื่น (สุรัชย์ พิศาลบุตร, 2528, 150-152) ซึ่งในกรณีดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความรู้ และจัดความเชื่อของประชาชนที่มีต่อภาพลักษณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในอดีตที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เป็นมิตร ใช้อำนาจไม่เป็นธรรม เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ ฯลฯ เมื่อจัดความเชื่อในแง่ลบออกไปได้ก็จะมีการประเมินค่าของเจ้าหน้าที่ตำรวจเปลี่ยนไปจากเดิมนั่นคือภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ มีอหฺยาศยดี มีความสุภาพอ่อนน้อม มีความยุติธรรม ฯลฯ ซึ่งจะนำไปสู่พฤติกรรมและการกระทำของประชาชนต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ นั่นคือมีพฤติกรรมที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมากขึ้น เช่น เมื่อเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ทักทาย มีความเป็นมิตร มีความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ให้การช่วยเหลือในบางเรื่อง ไม่เห็นตำรวจเป็นบุคคลอันตราย หรือเป็นบุคคลที่น่ากลัวไม่ยอมเข้าใกล้ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

อย่างไรก็ดี การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เป็นไปในทางบวกเพิ่มขึ้นนั้น อาจมีความจำเป็นที่จะต้องเริ่มต้นจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จะต้องทบทวนและปรับปรุงในหลายๆ ส่วน ตั้งแต่โครงสร้างขององค์กร นโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีต่อสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ แบบบูรณาการ รวมไปถึงแนวทางในการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ ศรีสมภพ

จิตรภิมรณศรี (2553) ที่ ศึกษาเรื่อง “โครงการวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้และกองกำลังตำรวจ (ศปก.ตร.สน./ศชต.และ กกล.ตำรวจ) ปี พ.ศ. 2553 (รอบ 12 เดือน)” พบว่าสิ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องทำอย่างเร่งด่วนก็คือ การเร่งสร้างภาพลักษณ์ สร้างความเชื่อมั่น สร้างความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตำรวจต่อประชาชนเพื่อเรียกความศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชนโดยเร่งด่วน

ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นความคาดหวังที่ต้องการจะเห็นการปฏิบัติหน้าที่ต่อประชาชนที่เป็นไปในทางที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับ เกศสินี กลั่นบุศน์ (2540, 12) ที่กล่าวว่า ความคาดหวังเป็นการคาดคะเนหรือความมุ่งหวังของบุคคล ที่มีต่อคนอื่นในการกระทำสิ่งหนึ่งที่ตนปรารถนาโดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ การกระทำและอนาคต เพราะพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในปัจจุบันย่อมคาดหวังในอนาคต และพิชยากร กาศสกุล (2545, 11) ที่กล่าวว่า ความคาดหวังเป็นความต้องการความรู้สึกรหรือความคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของบุคคลที่คาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งที่ใ้ได้ว่าควรจะมีควรจะเป็น หรือควรจะเป็นเกิดขึ้นในสิ่งที่ดี ที่ถูกต้องหรือไม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้คาดหวังว่า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งความคาดหวังด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การให้บริการบนสถานีตำรวจ ความคาดหวังด้านงานบริการทั่วไป และความคาดหวังด้านงานบริการสาธารณะ ที่จะต้องการทำงานการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีมาตรฐานเป็นแบบเดียวกัน และสามารถที่จะทำให้ทัศนคติที่มีอยู่เดิมโดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ที่ส่งผลให้เกิดทัศนคติด้านลบค่อยๆ หดไป ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่สัมผัสกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในอนาคต

ทั้งนี้การที่จะนำไปสู่ความคาดหวังที่ประชาชนต้องการนั้น ต้องเริ่มจากการทบทวนการปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม

ที่เที่ยงตรง การให้บริการซึ่งสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน ซึ่งอาจเริ่มการเปลี่ยนแปลง ปรับรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ความรวดเร็ว การเต็มใจบริการ การเสียสละ หรือการอุทิศตนเพื่อประชาชน มีความสุภาพ อ่อนโยน รวมไปถึงกระบวนการสร้างทัศนคติที่ดีต่อประชาชนผ่านกลยุทธ์ต่างๆ เช่นโครงการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งก็ไม่ใช่เรื่องง่ายนัก และไม่สามารถทำได้อย่างทันทีทันใด แต่จะต้องเปลี่ยนแปลงในวินาที และผลจะค่อยๆ เกิดขึ้นในอนาคต

ในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญที่สุดก็คือ ความต้องการของประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นคนในพื้นที่ 100 เปอร์เซ็นต์ เพราะเชื่อว่าคนในพื้นที่มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น และพื้นที่ดีกว่าคนอื่น ๆ จากภายนอก ทั้งรู้จักคุ้นเคยกับคนในสามจังหวัดดีอยู่แล้ว ย่อมที่เข้าใจความต้องการและความรู้สึกคิดของประชาชนได้ดี ทั้งประชาชนเชื่อว่าน่าจะนำไปสู่การปฏิบัติต่อประชาชนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมได้ ทั้งจะเป็นการแก้ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ได้ในระยะยาวสอดคล้องกับงานวิจัยของร้อยเอกหญิง บงกช เทพจารี (2550, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พลเรือน ตำรวจ ทหาร ในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” ซึ่งพบว่าปัญหาความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น และการติดต่อประสานงานกันในทุกกระบวนชั้น เพื่อลดช่องว่างและเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีกับประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นประเด็นสำคัญที่เจ้าหน้าที่พลเรือน ตำรวจ ทหารจะต้องเร่งปรับปรุงแก้ไขโดยเร่งด่วน

อย่างไรก็ดี แนวคิดในการที่จะแยกสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ออกจากประเทศไทย ประชาชนบางส่วนในพื้นที่ก็ยังมีความคิดนี้อยู่ ขณะเดียวกันบางส่วนก็ยังเชื่อว่าเมื่อมีการปกครองตนเอง หรือแยกเป็นรัฐอิสระแล้วปัญหาต่างๆ ใช่ว่าจะลดลงทีเดียว หลายคนไม่มั่นใจว่าจะดำเนินการอย่างไร รูปแบบไหนที่เหมาะสม และที่สำคัญคือหลายคนไม่มั่นใจว่าจะพึ่งพาตนเองได้อย่าง

เบ็ดเสร็จโดยไม่ฟังพารัฐไทยได้หรือไม่ โดยเฉพาะเรื่องเศรษฐกิจและ
ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ ดังนั้นการที่จะอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศไทย
ต่อไปจึงยังเป็นประเด็นที่ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วย แต่จะต้องมีการปรับ
ให้มีการบริหารจัดการที่เอื้อประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่นให้มากที่สุด สร้าง
ความยุติธรรมที่ยั่งยืนให้เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยให้คนในพื้นที่มีส่วนร่วมมาก
ที่สุด

ขณะเดียวกันมีหลายทัศนะที่มองว่า หากเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นคนใน
ท้องถิ่น 100 เปอร์เซ็นต์ แล้วปัญหาที่ตามมาคือการใช้กฎหมายอาจมีความ
หย่อนยาน ไม่เข้มแข็ง และอาจนำไปสู่ช่องว่างทางสังคมชุดใหม่ เช่น การรู้จัก
และคุ้นเคยกับผู้ต้องหา หรือผู้กระทำผิดกฎหมายอาจถูกละเลยเพราะรู้จัก
กันและไม่มีการจับกุมเมื่อเกิดคดีความ เพราะความเกรงใจด้วยรู้จักกันเป็น
อย่างดี หรือบ้านเรือนอยู่ใกล้กัน อาจเกิดการเลือกปฏิบัติ หรือละเว้น
การปฏิบัติ ความเที่ยงธรรมหรือความเสมอภาคก็อาจเกิดขึ้นได้ เกิดกลุ่ม
อิทธิพล หรือกลุ่มคนที่เป็นที่ถูกละเว้นให้อยู่เหนือกฎหมาย แนวคิดดังกล่าว
เมื่อจัดเสวนากลุ่มมีแนวทางแก้ไขโดยให้คนในพื้นที่สามจังหวัดจะต้อง
ไม่ปฏิบัติงานในจังหวัดที่ตนเองอยู่ เช่นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน
จังหวัดละต้องไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดปัตตานี หรือนราธิวาส เจ้าหน้าที่
ตำรวจที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดนราธิวาสต้องไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดยะลา
หรือปัตตานี ส่วนคนที่อยู่จังหวัดปัตตานีจะต้องไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัด
นราธิวาส และยะลา เป็นต้น และต้องย้ายคู่สมรสไปอยู่ด้วยหากเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และลด
ปัญหาครอบครัว

ส่วนคุณสมบัติเรื่องวุฒิการศึกษาที่คนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ต้องการให้บุคคลที่สมัครเป็นข้าราชการตำรวจจะต้องจบการศึกษาอย่างน้อย
ในระดับปริญญาตรี เป็นประเด็นที่น่าสนใจมากประเด็นหนึ่ง ซึ่งมีความ
เชื่อมโยงกับวุฒิภาวะในการปฏิบัติงานในพื้นที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องมี
ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม การมีวุฒิภาวะย่อมที่จะลดการกระทำ

ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ทางสังคมได้ เชื่อว่าคุณภาพในระดับปริญญาตรีเมื่อผ่านการฝึกอบรม และเสริมสร้างคุณลักษณะทางคุณธรรมจริยธรรมเข้าไป ก็ย่อมนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของงาน และสามารถเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดีได้ มีความรับผิดชอบต่อสังคมได้ในระดับหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ดีขึ้นในภาพรวม สอดคล้องกับ ศรีณยุทธ คงศรีวรกุลชัย (2551, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่กับการปรับตัวของตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนใต้” ที่พบว่า ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนใต้ต้องมีการปรับตัวโดยรวมในระดับสูง โดยเฉพาะการปรับตัวในด้านบทบาทหน้าที่ที่จะต้องเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่น มีคุณภาพทางสังคมบนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม และจะต้องมีคุณภาพทางด้านการศึกษาด้วย

ดังนั้น การที่จะลดทัศนคติในด้านลบให้ลดลง และเพิ่มทัศนคติด้านบวกของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้นั้น จะต้องเกี่ยโยงไปถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตที่กลายเป็นข้อจำกัดในการที่จะนำไปสู่การยอมรับความเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งนี้การปรับทัศนคติของประชาชนในสามจังหวัดให้เป็นภาพบวกนั้นจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร/นโยบายการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปพร้อมๆ กันด้วย โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งส่งผลโดยตรงต่อประชาชน หากมีการปฏิบัติที่เป็นไปตามหน้าที่ หลักกฎหมาย ใช้ความเที่ยงธรรม รวมไปถึงการมีจรรยาบรรณการเป็นตำรวจแล้ว ทัศนคติต่างๆ ที่ประชาชนมีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจย่อมเป็นไปในทิศทางบวกเพิ่มขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ต้องเชื่อมโยงไปถึงคุณสมบัติส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย ก็จะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจของประชาชน พร้อมทั้งจะให้ประชาชนตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทุกระดับชั้น ซึ่งจะต้องมีความโปร่งใสมากกว่าที่เป็นอยู่เช่นในปัจจุบันที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมี

ความยึดโยงกับศูนย์อำนาจอื่นๆ โดยเฉพาะ “อำนาจการเมือง และอำนาจทุน” ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจบางส่วนเข้าไปรับใช้นักการเมืองและนายทุน จนทำให้องค์กรตำรวจขาดศักดิ์ศรี และความสง่างาม กลายเป็นการขาดความเชื่อมั่นและศรัทธาจากประชาชนโดยรวม

ข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่องทัศนคติและความคาดหวังของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะต้องมีการทบทวนนโยบาย โครงสร้างองค์กร ตลอดจนถึงแนวปฏิบัติสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งต้องคำนึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมของประชาชนในพื้นที่ โดยให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมมากกว่าที่เป็นอยู่ เช่น การกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาปฏิบัติงานในพื้นที่ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ ปัญหาที่เป็นอยู่ การให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดทุกระดับต้องเป็นคนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ตำรวจใหม่ที่ลงมาปฏิบัติงานในพื้นที่เกี่ยวกับวิถีวัฒนธรรม และหลักศาสนาอิสลามที่สำคัญๆ เป็นต้น

2. ควรมีการกำหนดนโยบายการทำงานบนกรอบของการทำงานร่วมกันหลายฝ่ายที่ชัดเจน ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ แม้ว่าในระดับนโยบายจะเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกัน แต่ในทางปฏิบัติ การมีผู้บังคับบัญชาหลากหลายส่วน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเชื่อฟังแต่ผู้บังคับบัญชาของตนเอง ขาดความเป็นเอกภาพ ควรให้หน่วยงานทุกหน่วยงานที่เข้ามาแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ภายใต้ภาคส่วนเดียวกันที่สามารถจับต้องได้ และปฏิบัติหน้าที่แก้ปัญหาได้จริงไม่ใช่เป็นภาพรวมที่ในระดับมหภาคทางโครงสร้าง

ขององค์กร จนอำนาจโครงสร้างส่วนบนกับผู้ปฏิบัติการส่วนล่างมีช่องว่างกว้างมาก อำนาจส่วนบนไม่สัมพันธ์กับอำนาจส่วนล่างโดยเฉพาะผู้ปฏิบัติงาน และผู้ปฏิบัติสัมผัสได้แค่ผู้บังคับบัญชาที่เหนือกว่าเพียงชั้นเดียวเท่านั้น ทั้งที่สภาพความเป็นจริงยังมีหลายระดับชั้นอำนาจ ซึ่งไม่สามารถที่จะสัมผัสหรือจับต้องได้เลยทำให้การทำงานบิดเบี้ยวไปตามลักษณะการบังคับบัญชาที่ต่างก็เป็นปัจเจกและเป็นอิสระต่อกันจนขาดความเป็นเอกภาพ

3. ในสถานการณ์ปัจจุบัน สิ่งที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะต้องทำเร่งด่วนคืองานด้านมวลชนสัมพันธ์ เพราะงานทางด้านนี้ยังมีข้อด้อยที่ต้องปรับปรุงในหลาย ๆ ด้าน เพื่อลดทัศนคติของประชาชนต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้เพราะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นประชาชนไม่มีความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน และตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่าที่ควร เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่เข้าถึงประชาชนอย่างแท้จริง การเข้าถึงเป็นเพียงระดับส่วนบน เช่น ผู้นำทางศาสนา หรือผู้นำชุมชนบางคนเท่านั้น แต่ประชาชนโดยทั่วไปยังอยู่ห่างไกลกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ จนนำไปสู่ความคิดผิด ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่า “การเข้าถึงผู้นำชุมชนเป็นการเข้าถึงประชาชน เพราะผู้นำชุมชนเป็นตัวแทนประชาชน” ซึ่งทัศนคติดังกล่าวเป็นทัศนคติที่เจ้าหน้าที่ตำรวจคิดเอาเอง ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้คิดเช่นนั้นเลย การเข้าถึงผู้นำเป็นการเข้าถึงประชาชนเพียงบางส่วนเท่านั้น

4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องเร่งสร้างระบบคุณธรรม จริยธรรม และความสร้างภาพลักษณ์ที่มีความโปร่งใส มีความเสมอภาคยุติธรรมต่อประชาชน ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยกำหนดเป็นโครงการเร่งด่วน ทั้งนี้เพราะภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนตัวมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงฟื้นฟู เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

5. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรมีการสร้างโมเดล “โรงพักของประชาชน” ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายให้เป็นโรงพักที่ประชาชนสามารถสัมผัสได้ ประชาชนมีส่วนร่วม และประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อลดช่องว่างระหว่างตำรวจกับประชาชน

โดยให้ประชาชนเป็นหัวที่มั่นคง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป้องกัน ซึ่งโรงพักอาจมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน และชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหา ผลกระทบ และแนวทางแก้ไขในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านต่างๆ เช่น ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการให้บริการบนสถานีตำรวจ ด้านการจราจร เป็นต้น เพื่อที่จะเข้าใจปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันจะนำไปสู่การป้องกันแก้ไขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้สูงขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึง นโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันจะนำไปสู่การแก้ไข และการปรับปรุง เพื่อปรับยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และกำหนดเป็นนโยบายที่จะลดช่องว่าง และสร้างความเข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัญหา และความต้องการของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อที่จะเข้าใจปัญหาและความต้องการต่างๆ อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกทางหนึ่งด้วย

4. ควรมีการศึกษาวิจัย ในประเด็นความพึงพอใจของประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานการณ์ความไม่สงบตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547-2557 เพื่อต้องการทราบระดับความพึงพอใจ อันจะนำไปสู่แนวทางการปรับเปลี่ยนการทำงานและการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ควรมีการศึกษาวิจัย แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติ

หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนให้มากขึ้นกว่าเดิม

เอกสารอ้างอิง

เกศสินี กลั่นบุญชัย. (2540). ความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลต่อการบริการของโรงพยาบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Klanbus, K. (1997). **Expectations of the Caregivers on the Services of Private Hospitals in Bangkok**. Master of Arts Thesis in Social Development, Kasetsart University. (in Thai).

ดลมนรจณ์ บากา, เกษตรชัย และหีม และอับดุลเลาะ อับรู. (2546). **ทัศนคติต่อตำรวจของชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้**. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

Baka, D. Laeheem, K. and Abru, A. (2003). **Attitude Towards Police of Thai Muslim in Three Southern Border Provinces**. College of Islamic Studies, Prince of Songkla University Pattani Campus. (in Thai).

รงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, ปัญญา เทพสิงห์ และอุทิศ สังขรัตน์. (2555). **ปัญหาและสถานการณ์ของผู้ประกอบการร้านค้าปลีกในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้**. เอกสารประกอบการรายงานการวิจัยสถานวิจัยเพื่อการศึกษาและพัฒนาเอเชียแปซิฟิก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

Promsaka Na Sakonnakhon, T. Thephsing, P. and Sungkharat, U. (2012). **Problems and Situations of Retailer Operators in Three Southern Border Provinces**. Research papers for report to the Asia Pacific Research and Development Institute. Prince

- of Songkla University Hat Yai Campus. (in Thai).
- ธีระ กรใหม่. (2553). การจัดการเชิงกลยุทธ์ของทหารในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Konmai, T. (2010). **Strategic Management of Military in the Southern Border Provinces**. Doctor of Philosophy Doctorate, Ramkhamhaeng University. (in Thai).
- บงกช เทพจारी. (2550). การปฏิบัติงานของพลเรือน ตำรวจ ทหารในการรักษาความสงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้: บุพปัจจัย ผลลัพธ์ และมาตรการแก้ไข. วิทยานิพนธ์โครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- Thephjaree, B. (2007). **The Performance of Civilian Police Officers in Maintaining Peace in the Three Southern Border Provinces: Results Factors and Corrective Measures**. Doctor of Philosophy Program Rajabhat Suan Sunandha University. (in Thai).
- ปราณี ทองคำ. (2539). **เครื่องมือวัดทางการศึกษา**. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Tongkom, P. (1996). **Educational Measurement Tool**. Pattani: Prince of Songkla University. (in Thai).
- พิชยากร กาศสกุล. (2545). **ความคาดหวังด้านคุณภาพบริการของผู้มารับบริการในโรงพยาบาลวิภาวดี**. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- Kassakon, P. (2002). **Expectations of Service Quality in Vibhavadi Hospital**. Special Problems Master of Public Administration. Public policy disciplines. Burapa University. (in Thai).

วิฑิต มันทาภรณ์. (2553). กฎหมายความมั่นคง: หนทางแก้ไขความขัดแย้ง? : ศึกษากรณีสี่อำเภอของจังหวัดสงขลาและสามจังหวัดชายแดนใต้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เด็อนตุลา.

Manataporn, V. (2010). **Security law: a Way to Resolve a Conflict? : Case Study of Four Districts of Songkhla and Three Southern Border Provinces.** Bangkok : Deuntula Printing Company. (in Thai).

ศรัณยธร คงศรีวรกุลชัย. (2551). ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่กับการปรับตัวของตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในชายแดนภาคใต้(ปัตตานี ยะลา นราธิวาส). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Kongsriworakulchai, S. (2008). **Understanding Roles and Adaptation of Police in the Southern Border. (Pattani, Yala and Narathiwat).** Bangkok : Ramkhamhaeng University. (in Thai).

ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี. (2553). โครงการวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนหน้า/ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้และกองกำลังตำรวจ (ศปก.ตร.สน./ศชต.และ กกล.ตำรวจ) ปี พ.ศ. 2553 (รอบ 12 เดือน). ปัตตานี: สถาบันวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

Chitpiromsi, S. (2010). **A research Project to Monitor and Evaluate the Performance of the National Police Operations Center / Southern Border Provinces Police Operations Center and Police Force. 2010 (around 12 months).** Pattani: Research Institute for Conflict and Cultural Diversity in the Southern. Prince of Songkla University Pattani Campus. (in Thai).

สรชัย พิศาลบุตร. (2528). เทคนิคการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ

การวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Phisalboot, S. (1985). **Techniques for Collecting and Analyzing Data for Research**. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai).

อุทิศ สังขรัตน์. (2551). “อำนาจ ความรู้ ความจริง : กรณีสามจังหวัดชายแดนภาคใต้”. ใน เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ (ทักษิณวิชาการ'51). สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

Sungkharat, U. (2008). **Power, Knowledge and Truth: The Case of Three Southern Border Provinces**. Academic papers. (Thaksin Academic '08). Songkhla: Thaksin study institute Thaksin University. (in Thai).

International Herald Tribune, "**Police Say Bomb at Soccer Match in Southern Thailand Wounds 14 officers**", 14 June 2007.

Sugunnasil, W. (2006). "Islam, radicalism, and violence in Southern Thailand : Berjihad di Patani and the 28 April 2004 attacks". **Critical Asian Studies**, 38(1), 119-144.

